

OKRĘŻYĆ (15) *vb pf*

o jasne.

inf okrężyć (1), [okrężyć]. ◇ *fut* 3 sg okrąży (1). ◇ 3 pl okrążą (1). ◇ *praet* 3 sg m okrążył (2). *n* okrążyło (2). ◇ 3 pl m pers okrążyli (3). *m an* [cum N pl: bycy] okrążyli (1). ◇ *con* 3 sg f by okrążyła (1). ◇ 3 pl m pers by okrążyli (1). ◇ *part praet act* okrążywszy (2).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI – XVII w.

Otoczyć; circumdare HistAl, PolAnt; circumire HistAl [w tym: kogo, co (13)] (15) : LubPs Y3; Ten huff [królewski] zewsząd piefzy y lekce zbroyni ludzie okrążyli. BielKron 307v; BudBib Ps 16/11.

Szereg: »okrężyć i otoczyć« (1): Abowiem przydą ony dni obycáne tobie/ iż cie nieprzyiaciele twoi okrążą á otoczą wálmi RejPos 195.

W przen (1) : ábowiem w Pfál. 21 mowi/ Obtoczyli mię ćielcowie mnodzy/ Báźánfcy bycy okrążyli mię. SienLek T4v.

Przen (1) :

Zwrot: »zewsząd okrężyć« (1): Swiát zá lię zewsząd okrążył/ y obtoczył mię/ y przez pięć bram/ to iest pięć zmyśłow ćiáá mego/ widzenie/ lfyźenie/ wkuźenie/ powonienie/ y dotykánie/ ftrzałkami fwemi rány mi zádáie/ y wdźiera lię śmierć przez okná moie. LatHar 587.

Szereg: »okrężyć i obtoczyć« (1): LatHar 587 cf Zwrot.

a) [Opisać [czym]: wziąłem przed się inter caetera części roku wierszem okrążyć *RybWiersze* 55.]

a. Oblec (2) : Rzekfzy tho [Aleksander] kazał czterzem tyfiacom ftrzelcom aby okrążyli ono miafto/ a iżby one ftoiące na murzech wftrzelali ftrzałami. *HistAl* D3, D8.

b. Obejść, objeździć, być wszędzie (2) :

Zwroty: »wkoło okrężyć« (1): Y ták iuż w koło okrążyło ziemię/ Smiertelnych ludzi ták przeważne plemię/ Iuż Antipodow podziemna kráiná/ Nam nie nowiná. KlonFlis D2v.

*»okrężyć wszystek świat, ziemię« (1:1): Filipie národzi fie thobie fyn który [...] okrąży wftytek fwiáth [circumibit totum orbem]/ odzierzawfzy pańftwo nádewfzemi ludźmi *HistAl* A6; *KlonFlis* D2v.*

c. Znajdować się dookoła czegoś, stanowić otoczenie lub otoczkę (3) : z plemienia męskiego w macici niewieścicy, na przod fie wczyni błonka która ono plemię okrążywfi w fobie zadzierza *GlabGad* E2v; *GórnRozm* E2.

*Zwrot: »wkoło okrężyć« (1): Oceanus morze/ wftytkich wod ná świecie Oćiec y gofpodarz: ábowie^m wftytkę ziemię w koło okrążył/ ták iż ią ze wftytkich ftron odmiękcza y odwilżá *BielKron* 461.*

d. Zawrzeć w sobie, w swoim obrębie (1) : kupiá/ Ziemie nic wiecey iedno/ coby okrążyłá/ Wołowa fkorá: tedyż rzezáć ią kazawfzy/ Co nácieniey być mogło/ y otoczyć dáwfy. Plác niemáły/ ná którym miafto zbudowáá/ [...] *PudłDydo* A2v.

e. Opisać linię, narysować okrąg dookoła czegoś (1) :

*Zwrot: »okrężyć wkoło« (1): Circumsigno, Obznáćcić/ ocechowác/ okręzić w koło. *Mącz* 392d.*

Synonimy: obtoczyć, otoczyć.

Formacje współrdzenne cf KRAŻYĆ.

Cf OKRAŻENIE, OKRAŻONY

JDok